

holde mig særlig ved, idet jeg antager, at det vil erkjendes, at man under et Udvalgs Behandling bedre kan komme ind paa disse Enkeltheder, og jeg tør vistnok gaa ud fra, efter hvad der er fremkommet her under Forhandlingen, at man ikke vil unnlade at underkaste Lovforslaget en saadan nærmere Prøvelse. Jeg skal derfor kun endnu gjøre et Par Bemærkninger til § 4 navnlig i Anledning af, at den ærede Taler, som jeg sidst har henvendt mig til, var bange for det Ord „eventuelt“ angaaende Bortsalget. Jeg tror ikke, at denne Frygt er nødvendig. Man vil dog aldrig tvinge Finansministeren til at sælge à tout prix og strax. Det følger af sig selv, at naar det er overladt til Finansministeren, ville disse Arealer blive bortsolgte til Fordel for Statskassen, naar det er betimeligt, og jeg skal gjøre opmærksom paa, at paa en Del af Arealer er der allerede lagt Vesslag af Kultusministeren til Stiftsarkivet, som han ønsker at opføre der, og at den anden Del formentlig vil blive benyttet i et andet Statsøiemed, nemlig til Jernbaneforetagender. At stille det op som et Krav, at nu skal der sælges, vil ikke kunne gaa an. Saa maatte man hellere renoncere paa Bestemmelsen. Den er kommen ind paa Forslaget for at gjøre det klart for Thinget og Lovgivningsmagten i det Hele, at Landbohøjskolen sidder inde med et Aktiv paa 400,000 Kr. Om det skal bruges i privat Eiemed eller til andre Formaal er en anden Sag. Men sikkert er det, at naar Landbohøjskolen kan afgive et Aktiv paa 400,000 Kr., kan man med bedre Samvittighed anvende en Sum, der er noget over det Dobbelte. Denne Sum er forhøiet noget, siden Lovforslaget blev fremsat i Fjor, og jeg skal gjøre opmærksom paa, at i Folkethinget blev Summen forhøiet med 50,000, idet man efter en Undersøgelse — jeg tror, at Medlemmerne havde lokal Kjendskab, idet de havde været ude at se Forholdene — var kommet til det Resultat, at en stor Bygning skulde flyttes, hvortil Udgiften maatte anvendes. Det var nu kun et meget løst Skøn, som man midt under Lovforslagets Behandling var kommen til, man anslog Udgiften til 50,000, men det har viist sig, at den vilde blive ikke 50,000, men 68,000, hvis det Hele skulde gjøres forsvarligt, og derfor har jeg ligefrem maattet sætte 68,000 som det Beløb, der er nødvendigt, naar det Eiemed skulde opnaaes, som man var enig om i det andet Thing, og som Ingen her har udtalt sig imod ved den Behandling, som her sandt Sted i Fjor. — Jeg kommer dernæst til det andet Affnit, Landbrugsstolerne, om hvilke der har været forskellige Meninger. Det første Medlem

(Reedtz-Thott), der udtalte sig, var veltilfreds med, at den Paragraf var strøget, som blev indsat i Folkethinget i Fjor, medens det andet Medlem for 6te Kredts (Casperfen) var mindre tilfreds dermed. Jeg tror, at det sidste ærede Medlem skal slaa sig til Taals med, at denne Paragraf er strøget, og ikke vente at se den igjen paa Lovforslaget. Jeg vil ikke dermed have sagt Noget om, hvorledes der skal forholdes med Folkeshøjskolerne. Jeg kan forstaa, at man i Fjor, da man i den sidste Uge af Rigsdagssamlingen fik i Sinde at tage Spørgsmaalet om Folkeshøjskolerne op, søgte at faae dette Spørgsmaal ordnet, naar man ordnede det her foreliggende Spørgsmaal, og at man den Gang vilde hægte det paa og have det ordnet paa dette Lovforslag, som det dog ikke vedkommer. Det ærede Medlem siger, at det er formelt, at Indenrigsministeren modsætter sig dette. Nei, det er sandelig ogsaa af reel Betydning, at man ikke lovgiver om Højskolerne, som de kaldes, om Folkestoler, paa en Lov, som vedkommer Landbohøjskolen og tildeels Landbrugsstolerne. Jeg har ikke med den almindelige Undervisning at gjøre, men kun med Undervisningen, forsaavidt den er fagmæssig, og derfor modsatte jeg mig dette Punkt i Fjor og modsætter mig det fremdeles, men det ærede Medlem udtalte jo ogsaa selv, at det var ham det Samme, hvorledes Ordningen skete. Jeg maa henvise det ærede Medlem og dem, der tænke som han, til at søge Forholdet ordnet paa anden Maade udenfor dette Lovforslag; thi dette vedkommer det ikke. Jeg kan ikke tænke mig, at nærværende Forslag skulde udfomme med Folkeshøjskolerne paa. Nu have jo ærede Medlemmer Tiden for sig, vi ere ikke i Samlingens sidste Uge, og det er et Spørgsmaal, man kan optage og ordne, som man finder det hensigtsmæssigt. Hvad der i den Henseende kan og bør ske, tilkommer det ikke mig at udtale mig om, og jeg skal derfor afholde mig derfra. Hvad disse Skoler angaar, maa jeg accentuere meget bestemt, hvad der forøvrigt staar i § 5, at det, der her er Tale om, er Jagstoler; men det er ikke praktiske Skoler i den Forstand, som det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bloug), saavidt jeg forstod ham, tænkte sig, nemlig Undervisningsstoler i praktisk Landbrug. Det vil der efter min Mening kun i forsvindende Grad være Tale om paa disse Skoler, og det behøves ikke heller, det kunne Folk lære omkring, hvor de tjene eller opholde sig paa Landet. Det, der er Tale om, er en fagmæssig Undervisning; ligesom vi for Haandværkerne have den tekniske Undervisning eller i det Hele for de forskellige Jag